

Partnerzy dialogu społecznego – organizacje pracodawców i związki zawodowe w 2022 r.

04.09.2023 r.

12 tys.

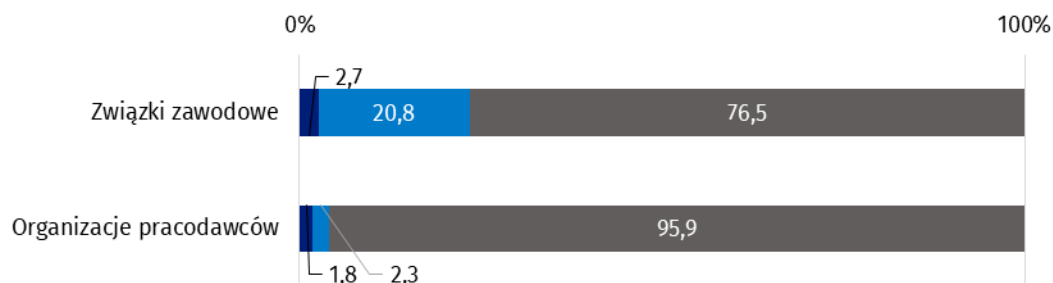
organizacji dialogu społecznego działało w 2022 r.

W 2022 r. 353 aktywne organizacje pracodawców zrzeszały 21,6 tys. członków. Natomiast do 11 656 związków zawodowych należało łącznie 1,4 mln osób. Największą część członków związków zawodowych (19,3%) pracowała w edukacji, z kolei pracodawcy należący do organizacji pracodawców w największym stopniu zajmowali się opieką zdrowotną i pomocą społeczną (16,6%).

Liczba organizacji pracodawców i związków zawodowych

W 2022 r. aktywnie działało 353 organizacje pracodawców oraz 11 656 organizacji związków zawodowych, funkcjonujących na różnych szczeblach. Największą część wśród związków zawodowych stanowiły zakładowe, podzakładowe i oddziałowe organizacje związkowe (76,4%), następnie międzyzakładowe organizacje związkowe (20,8%). Ponadto na terenie kraju działały też federacje, konfederacje i ich struktury terenowe lub branżowe, a także tzw. jednolite związki zawodowe – w sumie było ich 310 (tj. 2,7%). Najmniejszą część stanowiły związki zawodowe rolników indywidualnych (0,1%).

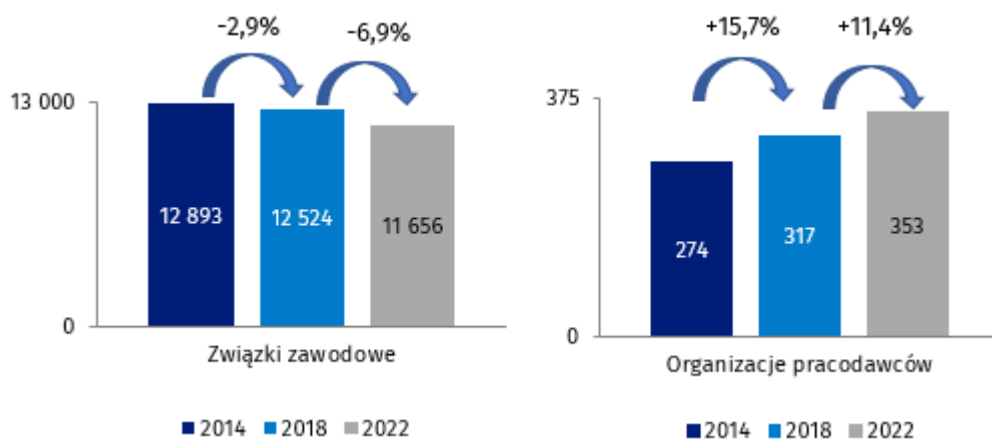
Wykres 1. Struktura aktywnych organizacji pracodawców i związków zawodowych w 2022 r. według rodzaju organizacji

- Konfederacje, federacje i jednolite związki zawodowe; Konfederacje, reprezentatywne organizacje pracodawców
- Międzyzakładowe organizacje związkowe; Federacje terytorialne, branżowe organizacje pracodawców
- Zakładowe organizacje związkowe i związki zawodowe rolników indywidualnych; Związki organizacji pracodawców

W latach 2014–2022 liczba organizacji pracodawców wzrosła o 28,8%, a aktywnych związków zawodowych – zmalała o 9,6%. W zakresie organizacji pracodawców nieco wyższy przyrost miał miejsce w okresie 2014–2018 (o 43 jednostki) niż na przestrzeni kolejnych 4 lat, kiedy ich liczba zwiększyła się o 36 organizacji. Z kolei wśród związków zawodowych wyższy spadek odnotowano między 2018 r. a 2022 r. (o 868 podmiotów) niż między 2014 a 2018 r. (369 organizacji związkowych).

Wykres 2. Liczba aktywnych organizacji pracodawców i związków zawodowych

Między 2014 r. a 2022 r. liczba związków zawodowych zmniejszyła się o 9,6% zbiorowości. Z kolei liczba organizacji pracodawców w tym okresie wzrosła o 28,8%

W 2022 r. do organizacji związkowych należących do central związkowych reprezentujących pracowników w Radzie Dialogu Społecznego (RDS) należało 81,7% aktywnych związków zawodowych, natomiast struktury reprezentujące pracodawców w RDS tworzyło 21,2% działających organizacji pracodawców.

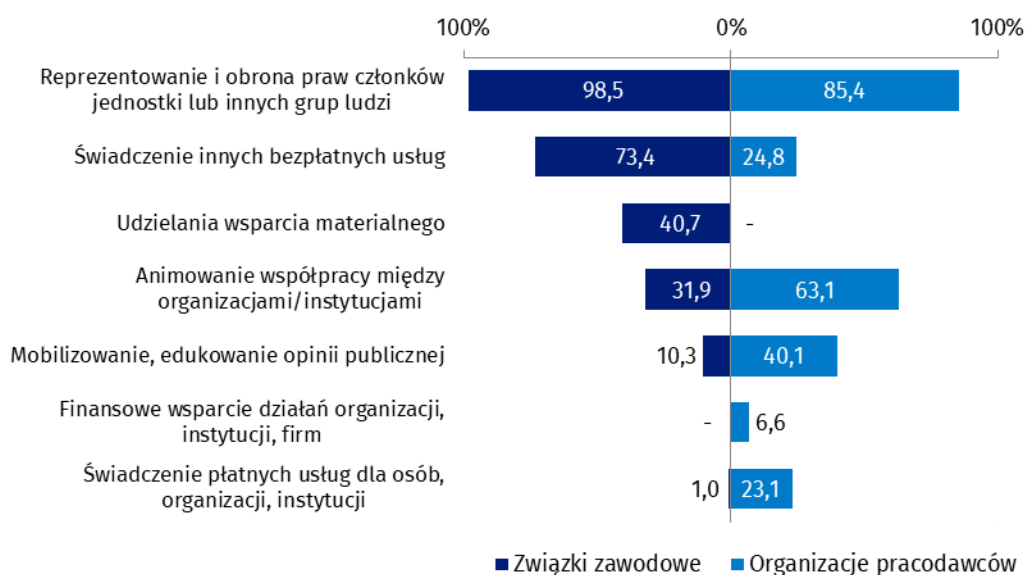
Ponad połowa organizacji pracodawców swoją siedzibę miała zlokalizowaną w województwie mazowieckim (53,2%), co wynikało z tego, że aż 51,4% jednostek mieściło się w regionie Warszawskim stołecznym. Natomiast rozmieszczenie związków zawodowych w przekroju wojewódzkim było nietypowe dla organizacji non-profit. Największa ich część miała swoje siedziby na terenie województwa śląskiego (14,9%). Kolejnym województwem pod względem liczby związków zawodowych było województwo mazowieckie (12,4%), w którym ponad połowa organizacji ulokowana była w Warszawie (6,9%). Stosunkowo duża część organizacji związkowych miała swoją siedzibę w województwie dolnośląskim (8,6%), a następnie województwie wielkopolskim (7,6%).

Organizacje pracodawców najczęściej zlokalizowane były w województwie mazowieckim (53,2%), natomiast związki zawodowe nieco częściej swoje siedziby miały w województwie śląskim 14,9%

Działalność organizacji

W 2022 r. dominująca część związków zawodowych oraz organizacji pracodawców wykazała prowadzenie działalności statutowej w formie reprezentowania oraz obrony praw członków jednostki lub innych grup ludzi (odpowiednio 98,5% i 85,4%; w 2018 r. było to 98,8% i 87,3%).

Wykres 3. Odsetek organizacji pracodawców i związków zawodowych w 2022 r. według form działalności

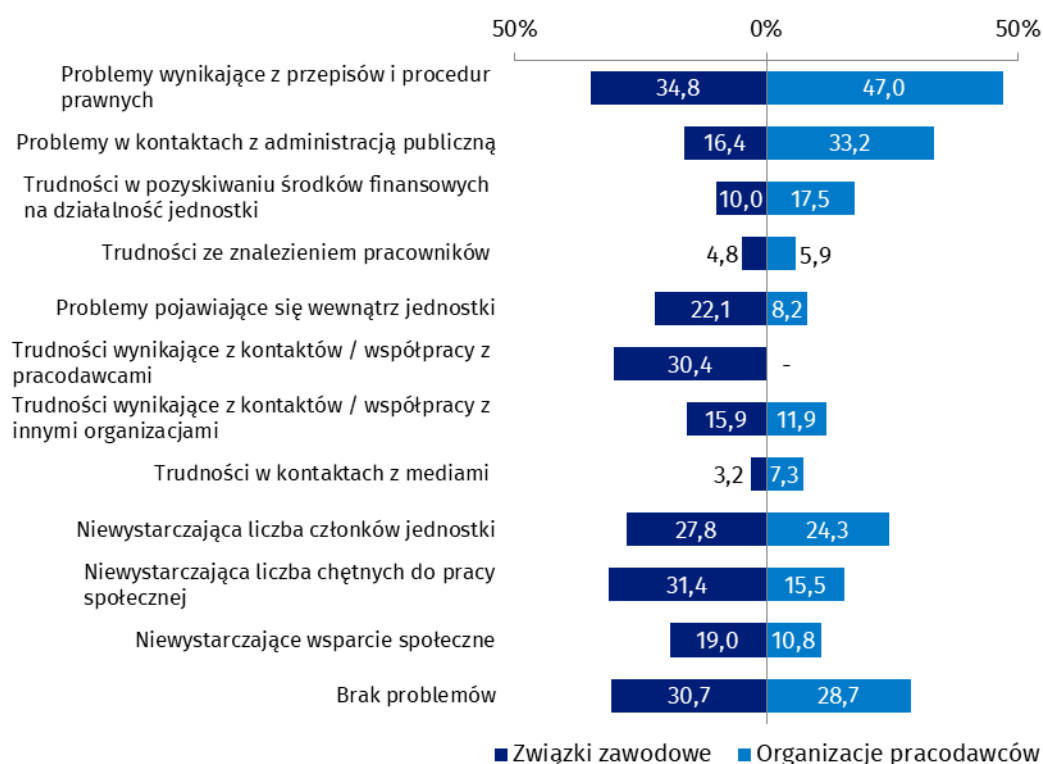
Występowanie pozostałych form działalności było zróżnicowane w zależności od rodzaju organizacji. Dla związków zawodowych znaczącą formą działalności statutowej było świadczenie innych bezpłatnych usług (73,4%), natomiast dla organizacji pracodawców częstą

formę prowadzenia działalności stanowiło animowanie współpracy między organizacjami a instytucjami (63,1%).

W 2022 r. większość organizacji pracodawców oraz związków zawodowych zadeklarowała występowanie barier ich działalności (odpowiednio 71,3% i 69,3%). Odsetek podmiotów deklarujących bariery działalności zwiększył się o 1,9 p. proc. wśród związków zawodowych oraz o 4,1 p. proc. wśród organizacji pracodawców.

Najczęściej wskazywanym problemem przez oba typy organizacji były trudności wynikające z przepisów i procedur prawnych (47,0% – organizacje pracodawców; 34,8% – związki zawodowe). Organizacje pracodawców często identyfikowały problemy w kontaktach z administracją publiczną (33,2%). Związki zawodowe wskazywały natomiast na trudności związane z niewystarczającą liczbą chętnych do pracy społecznej (31,4%), a następnie na trudności wynikające z kontaktów oraz współpracy z pracodawcami (30,4%). Zarówno dla związków zawodowych, jak i organizacji pracodawców istotną barierę stanowiła niewystarczająca liczba członków jednostki (odpowiednio 27,8% i 24,3%).

Wykres 4. Odsetek organizacji pracodawców i związków zawodowych w 2022 r. według barier działalności

Baza członkowska

W 2022 r. do związków zawodowych należało ponad 1,4 mln osób, o 6,5% mniej niż w 2018 r. Osoby zrzeszone w związkach zawodowych stanowiły 4,7% w odniesieniu do dorosłej ludności Polski¹ oraz 14,8% – zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w zakładach zatrudniających powyżej 9 osób.

Do organizacji pracodawców w 2022 r. należało 21,6 tys. pracodawców, zarówno osób prawnych, jak i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W latach 2018–2022 ogólna liczba ich członkostw zwiększyła się o 25,1%. Wśród członków organizacji pracodawców dominowały osoby prawne, które stanowiły w 2022 r. 73,9% bazy członkowskiej.

Przeciętna liczba członków związków zawodowych w 2022 r. wyniosła 128 osób i była o 1 osobę wyższa niż w 2018 r., zaś mediana utrzymała się na tym samym poziomie – 38.

W 2022 r. do związków zawodowych należało 1,4 mln osób, natomiast organizacje pracodawców w tym okresie zrzeszały 21,6 tys. pracodawców

¹ Według stanu w dniu 30.06.2022 r.

Wśród osób będących na listach członkowskich organizacji związkowych 8,7% stanowiły osoby będące na emeryturze, a 0,5% zatrudnione w oparciu o umowy cywilnoprawne.

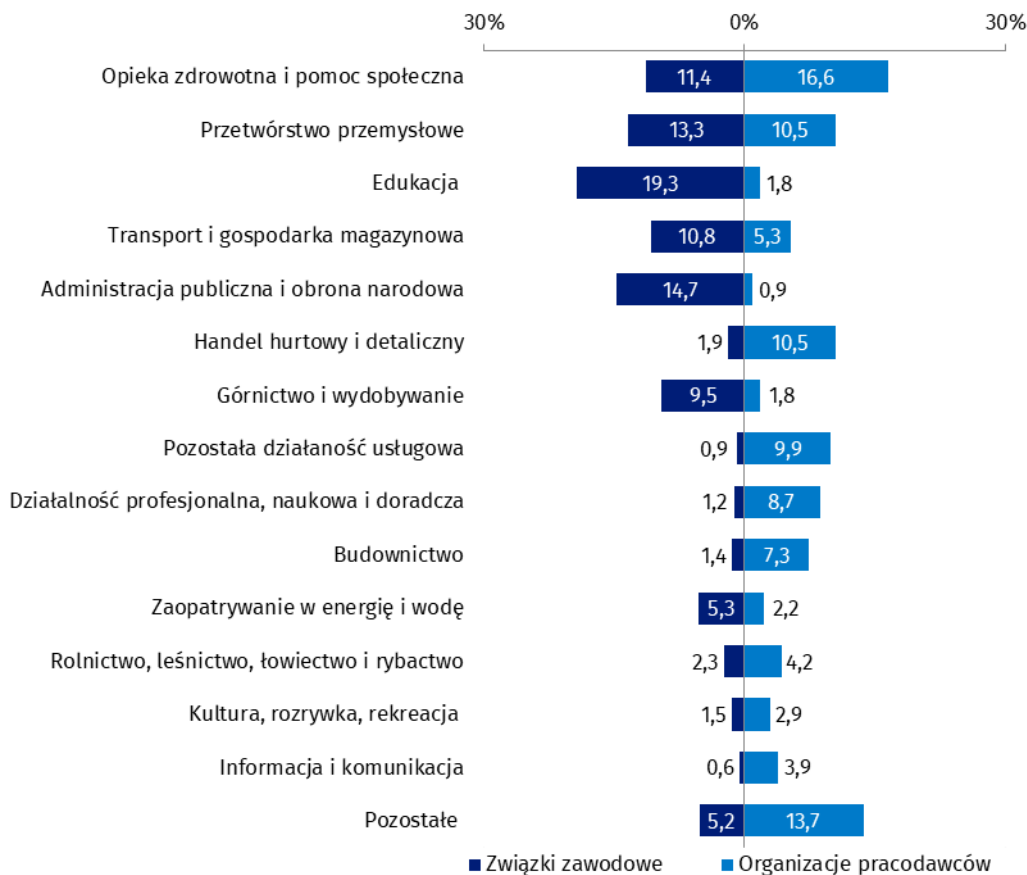
W 2022 r. do jednej organizacji pracodawców należały przeciętnie 61 zakładów pracy, podczas gdy w 2018 r. było ich 55. Połowa organizacji zrzeszała w 2022 r. nie więcej niż 25 pracodawców i mediana w stosunku do 2018 r. wzrosła o 2.

Tablica 1. Członkostwo w organizacjach pracodawców i związkach zawodowych

Wyszczególnienie	Związki zawodowe			Organizacje pracodawców		
	2018	2022	zmiana	2018	2022	zmiana
Suma członków (w tys.)	1542,9	1443,4	↓6,5%	17,2	21,6	↑25,1%
Średnia	127	128	↑1	55	61	↑6
Mediana	38	38	0	23	25	↑2

Składki członkowskie zapłaciło 79,3% członków organizacji pracodawców oraz 94,4% członków związków zawodowych (w 2018 r. było to odpowiednio 78,6% oraz 93,8%). Spośród członków związków zawodowych 85,3% osób przynależało do organizacji zrzeszonych w trzech centralach związkowych należących do Rady Dialogu Społecznego (o 2,2 p. proc mniej niż w 2018 r.), z kolei reprezentowane w RDS organizacje pracodawców gromadziły 27,6% członków wszystkich organizacji pracodawców (2,1 p. proc mniej niż w 2018 r.).

Wykres 5. Struktura członków zakładowych organizacji związkowych^a według sekcji PKD zakładów pracy oraz organizacji pracodawców według sekcji PKD, w której prowadziła działalność największa część ich członków w 2022 r.

^a Wśród członków jednostek zakładowych uwzględniono również członków związków zawodowych rolników indywidualnych oraz największych jednolitych związków zawodowych działających w konkretnych branżach.

Prawie połowa członków związków zawodowych zrzeszona była w jednostkach zakładowych i podzakładowych (49,8%), następnie w organizacjach międzyzakładowych (31,3%). Odrębną grupę istotną pod względem członkostwa stanowiły związki zawodowe ze złożoną strukturą organizacyjną, których jednostki podległe nie były jednak zarejestrowane w rejestrze REGON (tzw. związki jednolite) – należało do nich 18,3% członków związków zawodowych. Najmniejszą część stanowili zaś członkowie związków zawodowych rolników indywidualnych (0,5%).

Największa część osób zrzeszonych w związkach zawodowych (19,3%) pracowała w edukacji, a następnie w administracji publicznej i obronie narodowej (14,7%). Istotny udział w strukturze członkostwa miały również osoby zatrudnione w przetwórstwie przemysłowym (13,3%) oraz w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (11,4%).

Blisko co 6 organizacja pracodawców zadeklarowała w 2022 r., że główną branżą działalności jej członków była opieka zdrowotna i pomoc społeczna (16,6%). Członkowie organizacji pracodawców prowadzili często swoją działalność także w takich branżach jak: przetwórstwo przemysłowe oraz handel hurtowy i detaliczny (po 10,3%), usługi (9,9%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i doradcza (8,7%).

Praca społeczna

Z pracy społecznej w 2021 r. korzystały wszystkie związki zawodowe rolników indywidualnych oraz 95,8% związków zawodowych zrzeszonych w jednostkach zakładowych i podzakładowych. W mniejszym stopniu, korzystały z niej międzyzakładowe organizacje związkowe oraz federacje, konfederacje i ich struktury terenowe lub branżowe, a także tzw. jednolite związki zawodowe (95,1%). Z pracy społecznej korzystało 94,5% organizacji pracodawców.

Praca społeczna w zdecydowanej większości przypadków świadczona była przez członków organizacji związkowych (95,6%), podobnie jak w organizacjach pracodawców (94,2%). Niekiedy praca społeczna była świadczona również przez wolontariuszy nienależących bezpośrednio do organizacji związkowych (5,6%), a wśród organizacji pracodawców takich podmiotów było 6,7%.

Tablica 2. Praca społeczna w organizacjach pracodawców i związkach zawodowych

Wyszczególnienie	Związki zawodowe			Organizacje pracodawców		
	2017	2021	zmiana	2018	2022	zmiana
Odsetek organizacji korzystających z pracy społecznej	97,2	95,6	↓1,6 p. proc.	67,6	94,5	↑26,9 p. proc.
Suma osób pracujących społecznie (w tys.)	144,4	119,2	↓17,4%	2,2	4,3	↑89,0%
Średnia	12	11	↓1	10	13	↑3
Mediana	5	5	0	7	8	↑1

W 2022 r. w organizacjach pracodawców 4,3 tys. osób pracowało społecznie (2,2 tys. w 2018 r.) z tego 95,7% stanowili członkowie. Natomiast w związkach zawodowych 119,2 tys. osób pracowało społecznie (144,4 tys. w 2017 r.), a 98,0% spośród nich to członkowie związków.

Praca płatna

W organizacjach pracodawców było zatrudnionych łącznie 0,5 tys. pracowników etatowych (w 2022 r.), w związkach zawodowych 2,0 tys. (w 2021 r.) Z kolei osób świadczących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych w organizacjach pracodawców było 0,8 tys., a w związkach zawodowych 2,3 tys. osób.

W strukturze związków zawodowych przeważają jednostki nieposiadające personelu płatnego (92,7%). Wśród organizacji pracodawców najwięcej było takich, które zatrudniały pracowników etatowych (38,4%). Organizacje pracodawców zatrudniające co najmniej jednego pracownika etatowego, ale nie więcej niż pięciu, stanowiły 21,2% tego rodzaju organizacji. Organizacje związkowe posiadające co najmniej jednego pracownika etatowego, ale nie więcej niż pięciu, stanowiły 1,7% ogółu tego typu podmiotów.

Jednostki korzystające z pracy etatowej zatrudniały przeciętnie 4 osoby wśród organizacji pracodawców (2022 r.), a 8 osób – w związkach zawodowych (2021 r.). Średnia osób świadczących pracę płatną na podstawie umów cywilnoprawnych w organizacjach pracodawców wynosiła 4 osób, zaś w organizacjach związkowych – 3 osoby. W połowie badanych organizacji pracodawców były zatrudnione 2 osoby, bez względu na typ umowy. Inaczej było w zbiorowości związków zawodowych, gdzie mediana osób pracujących wyniosła 2 w przypadku pracy etatowej, a 1 – umów cywilnoprawnych.

Zdecydowana większość związków zawodowych (92,7%) nie posiadała płatnego personelu, natomiast wśród organizacji pracodawców takich podmiotów było 31,4%

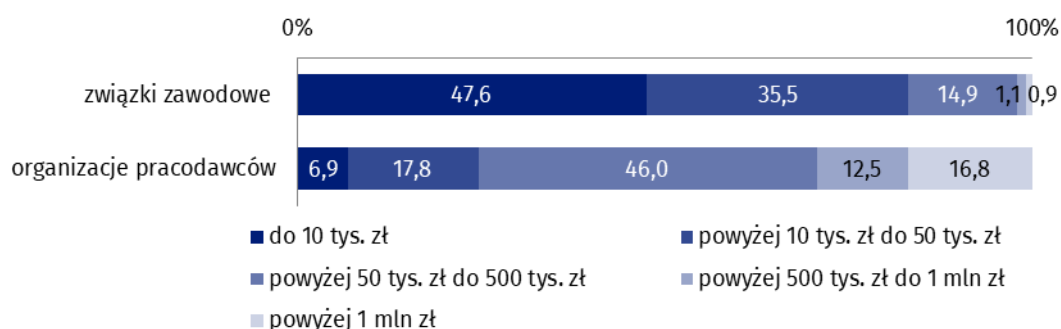
Tablica 3. Zatrudnienie na podstawie stosunku pracy w organizacjach pracodawców i związkach zawodowych

Wyszczególnienie	Związki zawodowe			Organizacje pracodawców		
	2017	2021	zmiana	2018	2022	zmiana
Odsetek organizacji zatrudniających	1,9	2,1	↑0,2 p. proc.	40,4	38,4	↓2,0 p. proc.
Suma osób zatrudnionych (w tys.)	3,5	2,0	↓43,5%	0,5	0,5	↓2,0%
Średnia	15	8	↓7	4	4	0
Mediana	2	2	0	2	2	0

Ekonomiczne aspekty działalności

Przychody 47,6% związków zawodowych w 2021 r. nie przekraczały 10 tys. zł rocznie, 35,5% – kształtowały się na poziomie między 10 a 50 tys. zł., a 1,1% podmiotów deklarował przychody przekraczające 0,5 mln zł. W 2022 r. większość organizacji pracodawców miała przychody powyżej 50 tys. zł (75,3%), w tym 29,3% powyżej 0,5 mln zł.

Wykres 6. Struktura przychodów związków zawodowych w 2021 r. i organizacji pracodawców w 2022 r.

Działalność gospodarcza organizacji non-profit miała charakter pomocniczy względem działalności statutowej. Według stanu w dniu 30.09.2022 r. działalność gospodarczą prowadziło ją 0,5% wszystkich związków zawodowych i 15,4% organizacji pracodawców (w 2022 r.).

Aneks metodologiczny

Informacja sygnałna przedstawia wyniki wstępne badania GUS *Partnerzy dialogu społecznego – organizacje pracodawców i związki zawodowe* za 2022 r., którym zostały objęte wszystkie związki zawodowe (w tym związki zawodowe rolników indywidualnych) oraz organizacje pracodawców. W opracowaniu wykorzystano dane pozyskane przy użyciu formularzy *Sprawozdanie o działalności związków zawodowych* według stanu na dzień 30.09.2022 r. (SOF-2) i *Sprawozdanie z działalności organizacji pracodawców* za 2022 r. (SOF-4p). Za pomocą formularza SOF-2 oraz SOF-4p zebrano dane dotyczące: struktury organizacyjnej, form prowadzonej działalności i istniejących barier, a także członkostwa i pracy społecznej. Dane z formularza SOF-4p dotyczą 2022 r. lub stanu na dzień 31.12.2022 r., natomiast z SOF-2 stanu na dzień 30.09.2022 r., z wyjątkiem pytań obejmujących bariery i formy działalności (dane za 2022 r.), a także pracę społeczną, zatrudnienie i przychody (dane za 2021 r.). W badaniach wykorzystano również dane ze źródeł administracyjnych (np. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Krajowego Rejestru Sądowego).

Po przeprowadzeniu aktualizacji operatu ostatecznie w kartotece do badania na formularzu SOF-2 znalazło się 13,0 tys. podmiotów, zaś kartoteka do badania SOF-4p zawierała 0,4 tys. jednostek. Badania realizowane były jesienią 2022 r. (SOF-2) oraz wiosną 2023 r. (SOF-4p).

Ostatecznie uzyskano dane od 11,6 tys. związków zawodowych (SOF-2) i 0,3 tys. organizacji pracodawców (SOF-4p). W trakcie realizacji badania SOF-2 ustalono, że 1,0 tys. organizacji było nieaktywnych, natomiast z 0,4 tys. organizacji nie nawiązano kontaktu albo jednostki te odmówiły złożenia sprawozdania. W związku z tym konieczne było skonstruowanie wag analitycznych, za pomocą których uogólniono dane na całą populację aktywnych podmiotów. W badaniu SOF-2 w warstwach uwzględniono województwo siedziby organizacji, miejsce w związkowej strukturze organizacyjnej oraz fakt przynależności lub nie do jednej z central związkowych, a w SOF-4p – województwa.

Tablica 4. Informacja o realizacji badań organizacji pracodawców i związków zawodowych w latach 2022–2023

Wyszczególnienie	Liczebność jednostek w kartotece	Sprawozdania pozytywne ^a	Pozostały rozpoznany stan aktywności ^b		Brak kontaktu
			nieaktywne	aktywne, które odmówiły udziału w badaniu	
			% w wierszu		
Organizacje pracodawców	407	80,3	13,5	3,7	2,5
Związki zawodowe	13 002	89,3	8,0	1,5	1,2

^a Jednostki, które wypełniły sprawozdanie, z wyłączeniem tych, które zaznaczyły wyłącznie informację o braku aktywności.

^b Jednostki, z którymi nawiązano kontakt w trakcie realizacji badania, ale które nie złożyły sprawozdania lub zaznaczyły na nim informację o braku aktywności. Jako odmowy potraktowano również jednostki, które nie złożyły sprawozdania, a w oparciu o źródła administracyjne ustalono, że prowadziły działalność.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Badań Społecznych i Rynku Pracy
Dyrektor dr Piotr Łysoń
Tel: 22 449 40 27

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Urząd Statystyczny w Krakowie

Dyrektor Agnieszka Szlubowska
Tel: 12 420 40 50

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

gus_stat

glownyurządstatystycznygus

glownyurządstatystyczny

Powiązane opracowania

[Sektor non-profit w 2018 r.](#)

[Partnerzy dialogu społecznego – organizacje pracodawców i związki zawodowe w 2018 r. Informacja sygnalna](#)